

Monumentnummer*: 521500

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82835/45

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lage Zwaluwe Drimmelen Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lage Zwaluwe Zeepvliet/Reedijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hooge en Lage Zwaluwe K 181

Omschrijving**

Inleiding.

Aan weerszijden van een overblijfsel van de vroegere Keizersdijk ligt, nabij de Dirk de Botsdijk, naast de Zeepvliet en ten noorden van de splitsing Reedijk, het restant van een TANKVAL. Deze werd begin jaren veertig van de 20ste eeuw door de Duitse bezetter gerealiseerd en diende in eerste instantie tot het afsluiten en verdedigen van dijk en weg en het controleren van de polder Nieuwland en de Berkumpolder. De tankval maakt deel uit van een verdedigingslinie die onder meer langs het Hollands Diep en rond de Moerdijkbruggen was opgezet. De reeds bestaande Nederlandse verdedigingswerken werden over het algemeen hierin geïntegreerd. Deze linie bestond uit verschillende soorten van verdedigingswerken zoals kazematten, versperringen en fortificaties. Dergelijke tankvallen moeten worden gezien in hun militaire context en binnen de gebeurtenissen en ontwikkelingen in het bezette Nederland in de periode 1940-'45. De tankval werd in het Interbellum ontwikkeld onder invloed van de relatief snelle ontwikkeling van de tank en ander rijdend en gepantserd militair materieel. Ze maakten deel uit van een veel groter defensief geheel: een lineaire structuur bestaande uit een groot aantal verschillende verdedigingswerken ingebed in een strategisch landschap dat doorgaans kon worden geïnuundeerd en dat zich in de regel uitstreckte over een relatief omvangrijk grondgebied. De tankvallen werden opgesteld langs de enige permanent begaanbare wegen in het gebied, die in de regel op of langs dijken waren gelegen.

Omschrijving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De tankval bestaat uit een tweetal gewapend betonnen muren die aan weerszijden van de dijk op het talud zijn geplaatst. Ze staan in een schuine hoek op de as van de dijk waardoor ze als een fuik werken. Doordat deze tankval, in tegenstelling tot de overige in dit gebied, uit geheel gesloten muren bestaat, boden ze een optimale bescherming aan de verdedigers.

De muren zijn circa 200 centimeter hoog en ongeveer 60 à 70 centimeter breed. Ze zijn aan de bovenzijde driehoekig afgesloten. De beide uiteinden van de muren op de kruin van de dijk lijken ooit plaatst te hebben geboden aan schutters door middel van een onduidelijk soort uitbouw, mogelijk een tobruk. Deze zijn echter, op het fundament en wat betonnen restanten na, volledig verdwenen. Beide muren zijn in meer of mindere mate beschadigd, het is echter onduidelijk of dit sporen van oorlogsgeweld zijn of latere beschadigingen.

De tankval staat in een evidente - visuele - relatie met de overige tankvallen die aan de verschillende wegen en/of dijken in het gebied zijn gesitueerd.

Waardering.

De tankval is van algemeen belang. De tankval heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van sociaal-economische, landschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen. Hij heeft waarde als een defensief werk dat door de Duitse bezetter gedurende de Tweede Wereldoorlog werd opgericht teneinde het bezette gebied te consolideren en te verdedigen tegen eventuele bevijders. De tankval heeft ook typologische waarde. Het geheel is relatief goed bewaard gebleven. De tankval heeft ensemblewaarden wegens de karakteristiek situering op een dijk met weg in het verder laaggelegen en open landschap, dat als zogenaamd strategisch landschap onlosmakelijk met de val is verbonden. De tankval heeft tevens evidente visuele banden met de overige verdedigingswerken in het omringende gebied.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Versperring

Functie

Tankhindernis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument